

REGULAMENT-CADRU
privind accesul la infrastructura publică de cercetare
finanțată din fonduri publice

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Regulamentul-cadru privind organizarea accesului la infrastructura publică de cercetare finanțată din fonduri publice (în continuare – Regulamentul) este documentul de referință pentru organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării în contextul elaborării regulamentelor instituționale privind accesul la infrastructura de cercetare și inovare.
2. Prezentul Regulament este elaborat în temeiul Codului cu privire la știință și inovare nr. 259/2004, Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024 - 2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1049/2023 și Programului național de specializare inteligentă al Republicii Moldova pentru anii 2024-2027 „Smart Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 588/2024 și Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, precum și în baza recomandărilor formulate în Raportul final pe țară „Cu ambiție pentru transformare: Evaluarea finanțării cercetării, infrastructurii de cercetare și legăturilor dintre știință și industrie în Republica Moldova” elaborat de experții independenți contractați prin intermediul Instrumentului de sprijin pentru politici (Policy Support Facility) al Programului Orizont Europa.
3. În sensul prezentului Regulament, se definesc următoarele noțiuni:
  - a) *infrastructură de cercetare* – ansamblu de facilități, resurse și servicii conexe necesare, utilizate de comunitățile de cercetare pentru desfășurarea activităților de cercetare în domeniile științifice sau tehnologice și pentru stimularea efectuării inovațiilor în domeniile respective.
  - b) *acces la infrastructura de cercetare* –permisiunea acordată persoanelor sau organizațiilor din domeniul cercetării și inovării pentru utilizarea facilităților, echipamentelor și resurselor disponibile în scopul realizării cercetărilor științifice și experimentale;

- c) *utilizator al infrastructurii de cercetare* – persoană juridică sau fizică afiliată unei organizații din domeniul cercetării și inovării, care desfășoară activități în domeniile cercetării și inovării pe teritoriul Republicii Moldova.
4. Infrastructura de cercetare include: echipamente (seturi de instrumente) științifice importante; resurse bazate pe cunoștințe (colecții, arhive sau baze de date științifice); infrastructuri electronice (sisteme informatice, rețele de comunicații; alte facilități esențiale pentru cercetare și inovare.
5. Accesul la infrastructura de cercetare finanțată din fonduri publice se realizează în conformitate cu următoarele principii și cerințe:
- a) **Deschiderea și accesul liber:** Infrastructura de cercetare este accesibilă oricărui cercetător, fără discriminări legate de afiliere instituțională sau cetățenie.
  - b) **Calitatea și excelență științifică:** Infrastructura la care se asigură acces oferă resurse și echipamente de înaltă calitate, capabile să susțină cercetarea în diverse domenii științifice și tehnologice.
  - c) **Transparența și etica profesională:** Procesele de acces respectă principiile de etică și integritate academică.
  - d) **Sustenabilitatea și managementul eficient.** Infrastructura de cercetare la care se asigură acces se gestionează în mod sustenabil, asigurându-se că resursele sunt utilizate eficient și că facilitățile sunt întreținute adecvat pentru a susține activitățile de cercetare pe termen lung.
  - e) **Colaborarea și interoperabilitatea:** Se încurajează colaborarea între instituții, centre de cercetare și state, pentru a valorifica la maximum potențialul infrastructurii. Interoperabilitatea dintre facilități permite partajarea eficientă a datelor și resurselor, accelerând astfel progresul științific și tehnologic.
  - f) **Inovația și transferul de cunoștințe:** Accesul la infrastructura de cercetare sprijină inovația și facilitează transferul de cunoștințe către sectorul social-economic, promovând aplicarea rezultatelor cercetării în diverse domenii, inclusiv industrie și politici publice.
  - g) **Flexibilitatea și adaptabilitatea:** Infrastructura oferită pentru acces este proiectată să fie flexibilă și adaptabilă, răspunzând necesităților tehnologice și științifice prin integrarea constantă de noi tehnologii și metodologii.
  - h) **Eficiență:** Utilizarea infrastructurilor de cercetare se face la capacitate maximă, optimizând resursele disponibile și contribuind la obținerea unor rezultate științifice relevante.
6. Infrastructurile de cercetare la care se asigură accesul, se clasifică în:

- a) *Infrastructuri de cercetare generală*—facilități și echipamente generice utilizate de către cercetători din diferite domenii științifice și tehnologice (laboratoare de chimie, fizică, biologie, echipamente de analiză și de testare generală, etc).
- b) *Infrastructuri de cercetare multidisciplinară*—dedicate promovării colaborărilor între mai multe discipline. Aceste infrastructuri sprijină cercetătorii în abordarea problemelor complexe și interdisciplinare.
- c) *Infrastructuri de cercetare pentru științele vieții*—laboratoare și echipamente specializate pentru cercetarea fundamentală și aplicată în științele vieții (centre de cercetare medicală, baze de date chimice, colecții de microorganisme, facilități de secvențiere ADN, platforme de imagistică medicală etc).
- d) *Infrastructuri de cercetare pentru științele materialelor și inginerie*—facilități pentru cercetarea materialelor avansate, inginerie structurală, nanotehnologii, fabricație avansată și alte domenii legate de științele materialelor și inginerie.
- e) *Infrastructuri de cercetare pentru științele mediului*—facilități specializate pentru analiza apei, solului și aerului, centre pentru monitorizarea climei și infrastructuri dedicate studiilor ecologice și sustenabilității etc.
- f) *Infrastructuri de cercetare pentru științele spațiului și astronomie*—observatoare astronomice, laboratoare pentru studiul meteoriților și fizicii spațiului, precum și facilități pentru cercetări avansate legate de cosmos etc.
- g) *Infrastructuri de cercetare pentru științele sociale și umane*—facilități pentru cercetarea sociologică, pedagogică, psihologică, antropologică, istorică și și altor științe sociale și umaniste (centre de studii demografice, laboratoare de necunoștințe sociale, arhive istorice etc).
- h) *Infrastructuri de cercetare pentru calcul și date*—centre de calcul de înaltă performanță, facilități pentru stocarea și analiza datelor masive, precum și infrastructuri pentru inteligență artificială și machine learning etc.

Capitolul II. Eligibilitatea și criteriile de acces pentru utilizarea infrastructurii de cercetare

7. Condițiile generale de eligibilitate pentru utilizatorii infrastructurii de cercetare sunt:

- a) Afiliere instituțională: utilizatorii trebuie să fie angajați ai unei organizații din domeniile cercetării și inovării sau ai altor entități juridice care desfășoară activități în aceste domenii. Acest lucru include cercetători din instituțiile din statele membre ale Uniunii Europene și consorții internaționale care includ entități din Republica Moldova.
- b) Relevanța proiectului: proiectul de cercetare, pentru care se solicită accesul la infrastructura de cercetare trebuie să fie aliniat la obiectivele și domeniul de expertiză ale

infrastructurii respective. Acestea trebuie să reflecte domeniile prioritare ale domeniilor cercetării și inovării la nivel național cât și cele la nivelul Uniunii Europene, cum ar fi tranziția verde și digitală, inovarea și cooperarea interregională etc.

- c) **Experiență și competențe:** utilizatorii trebuie să demonstreze competențele și experiența necesară pentru a utiliza eficient infrastructura de cercetare. În cazul unor infrastructuri specifice, pot fi solicitate dovezi de competență tehnică și experiență anterioară. Cercetătorii cu certificări din statele membre ale UE sau din alte țări partenere relevante în programele internaționale de cercetare sunt considerați eligibili fără a mai fi necesare evaluări suplimentare.
  - d) **Componența echipei de cercetare:** pentru utilizarea anumitor infrastructuri se poate solicita prezentarea unui profil al echipei de cercetare, indicând rolurile și responsabilitățile acestora în cadrul proiectului de cercetare.
  - e) **Etica cercetării:** utilizatorii trebuie să semneze un angajament privind respectarea principiilor etice în cercetare, conform reglementărilor naționale și internaționale privind bunele practici în domeniu.
8. Condițiile specifice de eligibilitate stabilite de organizațiile de cercetare și inovare pentru utilizarea infrastructurii includ următoarele:
- a) disponibilitatea infrastructurii pentru utilizatorii externi;
  - b) documentația necesară pentru acces la infrastructura de cercetare;
  - c) principii clare de prioritizare a accesului extern în cazul unui număr mare de solicitări;
  - d) prioritizarea utilizatorilor interni față de cei externi.
9. Procedura de acces la infrastructura de cercetare este condiționată de următoarele etape:
- a) cerere de acces, în care se va detalia scopul utilizării infrastructurii, proiectul de cercetare, durata estimată a utilizării și resursele necesare.
  - b) evaluarea proiectului, pentru a se asigura ca scopul utilizării infrastructurii corespunde obiectivelor și capacităților infrastructurii.
  - c) verificarea disponibilității infrastructurii în termenii solicitații de utilizator.
  - d) acord/contract de utilizare: utilizatorii sunt obligați să semneze un acord/contract de utilizare prin care se stabilesc responsabilitățile, termenii și condițiile de utilizare a infrastructurii.
  - e) instruire și certificare: utilizatorii pot fi solicitați să participe la sesiuni de instruire și/sau să obțină o certificare de competență pentru a asigura în viitor utilizarea corectă și eficientă a infrastructurii.
  - f) respectarea regulilor de securitate: utilizatorii sunt obligați să respecte regulile de securitate și să protejeze datele și infrastructura în timpul utilizării.

- g) raportare și diseminare: utilizatorii sunt obligați să furnizeze rapoarte periodice privind activitățile desfășurate și rezultatele obținute, precum și să participe la diseminarea acestora.
10. Tipuri de acces la infrastructura de cercetare::
- a) **Acces deschis (Open Access):** cercetătorii pot solicita acces fără restricții legate de afiliere sau naționalitate. Acest tip de acces promovează colaborarea națională și internațională, asigurând o utilizare eficientă a resurselor.
  - b) **Acces bazat pe colaborare:** infrastructura este accesibilă numai membrilor sau partenerilor unui consorțiu sau unei rețele de colaborare preexistente sau partenerilor care au contribuit la dezvoltarea sau finanțarea infrastructurii.
  - c) **Acces contractat:** acces bazat pe contracte de servicii: accesul se bazează pe contracte de servicii în care cercetătorii sau organizațiile plătesc pentru utilizarea infrastructurii pentru proiecte specifice. În cazul entităților private, accesul se face în baza unui tarif stabilit în funcție de costurile reale de utilizare și întreținere.
  - d) **Acces comercial:** infrastructura este disponibilă pentru utilizarea de către entități comerciale, care plătesc pentru acces în scopuri de dezvoltare tehnologică sau pentru testarea de produse.
11. În cazul accesului contractat și comercial, organizațiile din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura vor stabili un sistem de tarifare clar și transparent, care să prevină orice ambiguități și să garanteze o utilizare echitabilă a resurselor disponibile.

Capitolul III: Procedura de solicitare a accesului la infrastructura de cercetare

12. Accesul la infrastructura de cercetare este acordat pentru o perioadă determinată de timp, în funcție de cerințele proiectului de cercetare sau de necesitățile utilizatorului, în conformitate cu scopul și obiectivele specifice ale acestora.
13. Solicitarea accesului la infrastructura de cercetare se efectuează prin completarea formularului de cerere, elaborat de către organizația de drept public din domeniile cercetării și inovării și disponibil pe platforma online oficială a infrastructurii, compatibilă cu platformele europene de acces, sau prin intermediul structurii desemnate de organizația responsabilă cu gestionarea accesului. Aceasta va fi considerată forma oficială de depunere a cererii.
14. Formularul de cerere de acces cuprinde informații complete despre utilizator, afilierea instituțională, scopul utilizării infrastructurii de cercetare, inclusiv cu indicarea proiectului de cercetare, durata estimată a utilizării și resursele necesare.

15. În cadrul procesului de evaluare a cererii, organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării pot solicita de la persoanele fizice sau juridice informații/documente suplimentare, necesare pentru verificarea conformității cererii cu cerințele prevăzute de regulamentul de acces. Aceste documente pot include, dar nu se limitează la, descrierea detaliată a proiectului, dovada competențelor tehnice și documentația referitoare la necesitatea infrastructurii solicitate.
16. Cererile de acces vor fi analizate de persoana sau subdiviziunea desemnată de organizația care administrează infrastructura de cercetare, în conformitate cu procedurile interne stabilite. Evaluarea se va efectua în conformitate cu criteriile stabilite prin prezentul regulament, iar organizarea procesului de examinare va fi transparentă și obiectivă.
17. Evaluarea cererilor se va realiza pe baza criteriilor prestabilite, incluzând, dar fără a se limita la: relevanța științifică a proiectului de cercetare, eficiența utilizării resurselor infrastructurii, impactul potențial al rezultatelor cercetării asupra domeniului de interes, precum și compatibilitatea cu alte proiecte în derulare. Aceste criterii vor fi făcute publice și vor fi disponibile tuturor solicitanților.
18. În cazul aprobării cererii de acces, utilizatorii vor fi înștiințați oficial, prin notificare scrisă, și vor primi instrucțiuni detaliate cu privire la procedura de accesare a infrastructurii, inclusiv privind semnarea unui acord/contract de utilizare. Acordul va stabili în mod clar condițiile, termenii și responsabilitățile părților implicate
19. Utilizatorii pot solicita prelungirea acordului/contractului de acces la infrastructura de cercetare în situația în care proiectul de cercetare nu a fost finalizat în termenul stabilit sau există motive obiective care justifică prelungirea termenului de utilizare. Solicitățile de prelungire vor fi evaluate în conformitate cu aceleași criterii de eligibilitate și necesitate științifică stabilite de organizația responsabilă.

Capitolul IV. Condiții de utilizare a infrastructurii de cercetare

20. Pentru a asigura transparența și utilizarea eficientă a infrastructurilor de cercetare, organizația din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura de cercetare monitorizează constant utilizarea acesteia și poate solicita rapoarte de la utilizatori cu privire la activitățile desfășurate și rezultatele obținute.
21. Utilizatorii sunt obligați să respecte regulile, politicile și procedurile stabilite pentru utilizarea infrastructurii de cercetare de către organizația din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura respectivă. Acestea includ cerințe de securitate, protecție a datelor, programare a utilizării echipamentelor etc.

22. Este interzisă utilizarea infrastructurii de cercetare în scopuri ilegale sau pentru activități care ar putea încălca drepturile altor utilizatori, entități sau subiecți de cercetare.
23. Utilizatorii sunt obligați să folosească resursele infrastructurii de cercetare în mod responsabil și eficient, minimizând consumul inutil a resurselor și evitând deteriorarea echipamentelor sau a facilităților.
24. Utilizatorii sunt obligați să documenteze și să raporteze activitățile lor de cercetare și utilizare a infrastructurii, conform standardelor și protocoalelor stabilite de organizația din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura respectivă.
25. Atât utilizatorii, cât și organizația din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura de cercetare, sunt obligați să respecte confidențialitatea datelor și să implementeze măsuri adecvate de securitate pentru protejarea informațiilor sensibile și a rezultatelor cercetării.
26. Utilizatorii sunt obligați să respecte standardele etice în cercetare și să evite orice formă de comportament sau practică care ar putea afecta integritatea științifică sau reputația infrastructurii de cercetare.
27. Utilizatorii sunt obligați să respecte drepturile de proprietate intelectuală ale altor cercetători și să obțină permisiunile necesare pentru utilizarea datelor și a altor resurse în conformitate cu cadrul normativ în domeniu.
28. Drepturile de utilizare și diseminare a rezultatelor obținute prin accesul la infrastructura de cercetare sunt reglementate de cadrul normativ din domeniu și de acordurile specifice stabilite între părțile implicate privind protecția proprietății intelectuale și utilizarea resurselor publice.
29. În cazul publicării rezultatelor științifice, înregistrate cu utilizarea infrastructurii unei organizații de cercetare și inovare, utilizatorii sunt obligați să indice în conținutul publicației denumirea utilajului și a organizației respective.
30. Organizația din domeniile cercetării și inovării care administrează infrastructura stabilește reguli și proceduri pentru utilizarea necorespunzătoare a infrastructurii de cercetare. Aceste proceduri vor include măsuri disciplinare și de remediere, aplicabile în cazul încălcării reglementărilor privind utilizarea infrastructurii de cercetare.

Capitolul V. Dispoziții finale

31. Organizațiile din domeniile cercetării și inovării vor elabora și aproba regulamentele instituționale privind accesul la infrastructura de cercetare finanțată din fonduri publice.